

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα «Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο όσον αφορά την Ευρωπαϊκή Σύμπραξη Καινοτομίας για την “γεωργική παραγωγικότητα και βιωσιμότητα”»

COM(2012) 79 final

(2013/C 44/21)

Εισηγητής: **ο κ. CHIRIACO**

Στις 29 Φεβρουαρίου 2012, και σύμφωνα με το άρθρο 304 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάσισε να ζητήσει γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής σχετικά με την:

Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο όσον αφορά την Ευρωπαϊκή Σύμπραξη Καινοτομίας για την «γεωργική παραγωγικότητα και βιωσιμότητα»

COM(2012) 79 final.

Το ειδικευμένο τμήμα «Γεωργία, αγροτική ανάπτυξη, περιβάλλον», στο οποίο ανατέθηκαν οι σχετικές προπαρασκευαστικές εργασίες, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 22 Νοεμβρίου 2012.

Κατά την 485η σύνοδο ολομέλειας, της 12ης και 13ης Δεκεμβρίου 2012 (συνεδρίαση της 12ης Δεκεμβρίου 2012), η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση με 125 ψήφους υπέρ και 2 αποχές.

1. Συμπεράσματα και συστάσεις

1.1 Η ΕΟΚΕ κρίνει αναγκαίο να συνεχίσει η Ευρωπαϊκή Ένωση να διασφαλίζει ικανοποιητικό επίπεδο δημοσίων παρεμβάσεων για την προώθηση της καινοτομίας στη γεωργία. Εν προκειμένω, η ΕΟΚΕ κρίνει αναγκαία τη βελτίωση του συντονισμού μεταξύ των πολιτικών έρευνας, υπό τη στενή έννοια του όρου, και των γεωργικών πολιτικών προς όφελος της καινοτομίας, με ιδιαίτερη αναφορά σε εκείνες που χρηματοδοτούνται από την ΚΓΠ. Επιπλέον, η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι η συζήτηση σχετικά με την ΕΣΚ για τη γεωργική παραγωγικότητα και βιωσιμότητα θα μπορούσε να αποτελέσει ευκαιρία για συμβολή στη διαδικασία μεταρρύθμισης της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής μετά το 2013.

1.2 Η ΕΟΚΕ ζητά να δοθεί η δέουσα προσοχή στο στόχο της ενίσχυσης και της σταθεροποίησης του κλάδου της ευρωπαϊκής βιομηχανικής μεταποίησης χάρη στη στρατηγική που προωθείται στο πλαίσιο της ΕΣΚ για τη γεωργική παραγωγικότητα και βιωσιμότητα. Μόνο με την ενδεδειγμένη ενσωμάτωση των διαφόρων κρίκων της αλυσίδας των γεωργικών προϊόντων και ειδών διατροφής είναι όντως δυνατό να εξασφαλιστεί ταυτόχρονα η αύξηση της προσφοράς ευρωπαϊκών γεωργικών προϊόντων, η κατάλληλη αξιοποίησή τους, καθώς και η ασφαλής πρόσβαση στην αγορά των προϊόντων της ευρωπαϊκής πρωτογενούς παραγωγής.

1.3 Η ΕΟΚΕ θεωρεί αναγκαία την προώθηση προβληματισμού σχετικά με τον δείκτη που προτείνει η Επιτροπή για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των δράσεων της ΕΣΚ από την άποψη της βιωσιμότητας. Η ΕΟΚΕ, παρότι αναγνωρίζει τη σημαντική συμβολή που μπορεί να έχει η ικανοποιητική λειτουργικότητα του εδάφους για την επίτευξη βιωσιμότητας, εκτιμά ότι απαιτείται να μην παραμεληθεί η χρήση και άλλων δεικτών επίδοσης οι οποίοι είναι σε θέση να αναδείξουν τη δυναμική συμβολή ορισμένων γεωργικών πρακτικών, ιδίως όσον αφορά τη διατήρηση των φυσικών πόρων.

1.4 Σύμφωνα με την ΕΟΚΕ η ΕΣΚ «Γεωργική παραγωγικότητα και βιωσιμότητα» πρέπει να στηρίξει την υλοποίηση οργανωτικών

καινοτομιών για την τελειοποίηση της σχέσης μεταξύ των εθνικών και των ευρωπαϊκών φορέων του κλάδου γεωργικών προϊόντων διατροφής. Το ικανό επίπεδο κερδοφορίας των γεωργικών φορέων, η βελτίωση της λειτουργίας της αλυσίδας εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων και ειδών διατροφής, η ανάκτηση της ισχύος των γεωργικών φορέων στην αγορά και η δικαιότερη κατανομή της αξίας μεταξύ των φορέων του κλάδου γεωργικών προϊόντων διατροφής αποτελούν αναμφίβολα στόχους ζωτικής σημασίας ακόμη και για την αποτροπή της εξαφάνισης των γεωργικών δραστηριοτήτων σε πολλές αγροτικές περιοχές της Ευρώπης.

1.5 Η ΕΟΚΕ ζητά να διασφαλίσει η Επιτροπή τη δέουσα συμμετοχή και ανάμιξη των εκπροσώπων των οικονομικών, κοινωνικών και θεσμικών εταίρων του τομέα της γεωργίας στη διακυβέρνηση της ΕΣΚ, με σκοπό να μεγιστοποιηθεί όσο το δυνατόν περισσότερο η αποτελεσματικότητα και η αποδοτικότητα των υλοποιούμενων δραστηριοτήτων.

1.6 Η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι η προσέγγιση που υιοθετείται στο πλαίσιο της ΕΣΚ θα αποφέρει θετικά αποτελέσματα μόνον εάν οι επιχειρησιακές ομάδες αποδείξουν έμπρακτα ότι είναι σε θέση να δρομολογήσουν αναπτυξιακές διαδικασίες με μετρήσιμους στόχους αντί της προώθησης νέων εταιρικών σχέσεων εστιασμένων απλώς και μόνο στην αναζήτηση δημόσιας χρηματοδότησης. Η ΕΟΚΕ συμφωνεί επίσης με την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που αποσκοπεί στη διασφάλιση του ενδεδειγμένου συντονισμού των διαφόρων επιχειρησιακών ομάδων των ΕΣΚ για τη γεωργική παραγωγικότητα και βιωσιμότητα, μέσω της σύστασης δικτύου των ΕΣΚ υπό την αιγίδα ευρωπαϊκού Δικτύου Αγροτικής Ανάπτυξης.

1.7 Η ΕΟΚΕ είναι της γνώμης ότι η πρωτοβουλία ΕΣΚ για τη γεωργική παραγωγικότητα και βιωσιμότητα συμβάλλει σημαντικά στην προώθηση της καινοτομίας στον τομέα της γεωργίας, μέσω της δικτύωσης των ενδιαφερομένων φορέων και της διασύνδεσης των τόπων επινόησης της καινοτομίας με τους τόπους υλοποίησής της. Η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι η προσέγγιση αυτή πρέπει να επιτρέψει την ύπαρξη ενδιάμεσων παραγόντων για τη σύνδεση των διαφόρων φορέων που συμμετέχουν στις διαδικασίες της καινοτομίας. Κατά

την άποψη της ΕΟΚΕ, ο αντίκτυπος της ΕΣΚ για τη γεωργική παραγωγικότητα και βιωσιμότητα εξαρτάται από την ενεργό συμμετοχή παραγόντων καινοτομίας (innovation brokers) ικανών να συμβάλουν στην ανάπτυξη και εδραίωση σχέσεων συνεργασίας στον τομέα της καινοτομίας μεταξύ πολυάριθμων και διαφορετικών φορέων.

1.8 Η ΕΟΚΕ εκλαμβάνει ως ζήτημα προτεραιότητας τον συνδυασμό των πρωτοβουλιών των επιχειρησιακών ομάδων των ΕΣΚ με την ανάληψη δράσεων όσον αφορά την διαδοχή των γενεών, την τεχνική βοήθεια, την επιμόρφωση, ιδιαίτερα για τους νέους γεωργούς, την υποστήριξη διαρθρωτικών επενδύσεων, την προώθηση και την προβολή των γεωργικών προϊόντων, την διανοιξη νέων προοπτικών στις αγορές (όπως π.χ. οι βραχείες αλυσίδες εφοδιασμού), καθώς και τη διαφοροποίηση του εισοδήματος των επιχειρήσεων μέσω της κατά προτεραιότητα πρόσβασης στους πόρους των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης.

1.9 Η ΕΟΚΕ ζητά τη λήψη ειδικών μέτρων για την επίτευξη του συντονισμού και της συνέργειας μεταξύ της ΕΣΚ για τη γεωργική παραγωγικότητα και βιωσιμότητα και των άλλων ΕΣΚ για τις πρώτες ύλες και το νερό.

2. Ευρωπαϊκές Συμπράξεις Καινοτομίας (ΕΣΚ)

2.1 Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνει τη θεσμοθέτηση των ευρωπαϊκών συμπράξεων καινοτομίας (ΕΣΚ) ⁽¹⁾ στην ανακοίνωσή της με θέμα «Εμβληματική πρωτοβουλία στο πλαίσιο της στρατηγικής Ευρώπη 2020 - Ένωση καινοτομίας». Η Επιτροπή εκτιμά ότι οι ΕΣΚ θα συμβάλουν στην επίλυση διαφόρων εξαιρετικά σημαντικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει η κοινωνία, συμπεριλαμβανομένης της διαθεσιμότητας υγιεινών και υψηλής ποιότητας τροφίμων παραγόμενων με βιώσιμες μεθόδους.

2.2 Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει μέχρι στιγμής προωθήσει δοκιμαστικά μια πρώτη ευρωπαϊκή σύμπραξη καινοτομίας με αντικείμενο την ενεργό και υγιή γήρανση ⁽²⁾. Παράλληλα, έχουν υποβληθεί τρεις προτάσεις συμπράξεων όσον αφορά τα εξής:

— τις πρώτες ύλες ⁽³⁾.

— τη γεωργική παραγωγικότητα και βιωσιμότητα ⁽⁴⁾.

— το νερό ⁽⁵⁾.

2.3 Η ΕΟΚΕ έχει ήδη εκδηλώσει ενδιαφέρον για την ευρωπαϊκή σύμπραξη, υπενθυμίζοντας ωστόσο τον μεγάλο αριθμό μέτρων και γενικών διαδικασιών που εφαρμόζονται ήδη σε αυτόν τον τομέα. Πράγματι, η ΕΟΚΕ τόνισε την ανάγκη συνεκτίμησης των εν λόγω εμπειριών και ανάληψης των πρωτοβουλιών που έχουν δρομολογηθεί. Κατά την άποψη της ΕΟΚΕ, το συνολικό έργο που έχει επιτελεσθεί έως τώρα από την Επιτροπή και τους λοιπούς ενδιαφερόμενους φορείς θα πρέπει να τύχει αναγνώρισης, ενοποίησης και αξιοποίησης

⁽¹⁾ COM(2010) 546 final - Εμβληματική πρωτοβουλία στο πλαίσιο της στρατηγικής Ευρώπη 2020 - Ένωση καινοτομίας.

⁽²⁾ COM(2012) 83 final - Προώθηση του στρατηγικού σχεδίου υλοποίησης της ευρωπαϊκής σύμπραξης καινοτομίας με θέμα την ενεργό και υγιή γήρανση.

⁽³⁾ COM(2012) 82 final - Εξασφάλιση πρώτων υλών για τη μελλοντική ευημερία της Ευρώπης - πρόταση για μια ευρωπαϊκή σύμπραξη καινοτομίας σχετικά με τις πρώτες ύλες.

⁽⁴⁾ COM(2012) 79 final - Ευρωπαϊκή Σύμπραξη Καινοτομίας για την «γεωργική παραγωγικότητα και βιωσιμότητα».

⁽⁵⁾ COM(2012) 216 final - Ευρωπαϊκή Σύμπραξη Καινοτομίας για το νερό.

για τη διαμόρφωση νέων πρωτοβουλιών. Επ' αυτού, η ΕΟΚΕ συνέστησε ότι «τα προτεινόμενα νέα μέτρα και μέσα θα πρέπει να εναρμονίζονται με τις διαδικασίες που βρίσκονται ήδη σε εξέλιξη, αποφεύγοντας πρόσθετες περιπλοκές και επικαλύψεις, και να σέβονται την απαιτούμενη συνέχεια, ασφάλεια δικαίου και σταθερότητα» ⁽⁶⁾. Τέλος, κατά την εφαρμογή των ευρωπαϊκών συμπράξεων καινοτομίας, η ΕΟΚΕ ζήτησε «να διασφαλιστούν η αρχή της εκούσιας εφαρμογής, η μεταβλητή γεωμετρία, η διαφάνεια και μια σαφής μορφή διακυβέρνησης που να είναι εύκολη ως προς τη διαχείρισή της» ⁽⁷⁾.

3. Κύρια σημεία της ανακοίνωσης

3.1 Στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας Ένωση καινοτομίας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπέβαλε ανακοίνωση που αποσκοπεί στην προώθηση μιας νέας ευρωπαϊκής σύμπραξης καινοτομίας για τη «γεωργική παραγωγικότητα και βιωσιμότητα».

3.2 Όσον αφορά την ΕΣΚ για τη γεωργική παραγωγικότητα και βιωσιμότητα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θέτει τους εξής δύο στόχους:

— την προώθηση της παραγωγικότητας και της αποτελεσματικότητας του γεωργικού τομέα, οι ΕΣΚ, αντιστρέφοντας την πρόσφατη τάση μείωσης των κερδών παραγωγικότητας έως το 2020·

— τη βιωσιμότητα της γεωργίας, εξασφαλίζοντας τη λειτουργικότητα του εδάφους στην Ευρώπη σε ικανοποιητικό επίπεδο έως το 2020.

Προς το σκοπό αυτό, η ΕΣΚ αποβλέπει στην «επιτυχή δημιουργία γεφυρών μεταξύ των ερευνών και τεχνολογιών αιχμής και των ενδιαφερομένων μερών, συμπεριλαμβανομένων των γεωργών, των επιχειρήσεων, της βιομηχανίας, των συμβουλευτικών υπηρεσιών και των ΜΚΟ».

4. Γενικές παρατηρήσεις

4.1 Η ΕΟΚΕ τάσσεται υπέρ της πρωτοβουλίας της Επιτροπής για τη θεσμοθέτηση των ευρωπαϊκών συμπράξεων καινοτομίας (ΕΣΚ). Η ΕΟΚΕ επικροτεί ειδικότερα την επιλογή της Επιτροπής να αφιερώσει, εντός του πλαισίου των ΕΣΚ, μια ιδιαίτερη πρωτοβουλία στο ζήτημα της «γεωργικής παραγωγικότητας και βιωσιμότητας». Η ΕΟΚΕ είναι πράγματι της γνώμης ότι η συγκεκριμένη πρωτοβουλία μπορεί συγχρόνως να αποτελέσει ενδιαφέρουσα ευκαιρία για την προώθηση προβληματισμού μεταξύ των ενδιαφερόμενων φορέων του κλάδου γεωργικών προϊόντων και ειδών διατροφής, με σκοπό τον προσδιορισμό στρατηγικών στόχων προτεραιότητας για την ανάπτυξη της ευρωπαϊκής γεωργίας με ορίζοντα το 2050. Εν προκειμένω, η ΕΟΚΕ καλεί την Επιτροπή να συνεκτιμήσει κάποιες από τις προτάσεις που έχει διατυπώσει σε ορισμένες παλαιότερες γνωμοδοτήσεις της ⁽⁸⁾.

⁽⁶⁾ Γνωμοδότηση της ΕΟΚΕ με θέμα Ένωση Καινοτομίας (EE C 132 της 3.5.2011, σ. 39, σημείο 3.5).

⁽⁷⁾ Γνωμοδότηση της ΕΟΚΕ με θέμα Ένωση Καινοτομίας (EE C 132 της 3.5.2011, σ. 39, σημείο 4.4).

⁽⁸⁾ Γνωμοδότηση της ΕΟΚΕ με θέμα Το μέλλον των νέων γεωργών της Ευρώπης (EE C 376 της 22.12.2011 σ. 19-24, σημείο 3.5 και γνωμοδότηση της ΕΟΚΕ με θέμα Ο ρόλος των γυναικών στη γεωργία και την ύπαιθρο (EE C 299 της 4.10.2012, σ. 29-33).

4.2 Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι μία από τις βασικότερες προκλήσεις για το μέλλον της γεωργίας έγκειται στον καθορισμό ενός παραγωγικού προτύπου, ικανού να συγκεράσει τη γεωργική παραγωγή με την προστασία του περιβάλλοντος και τη βιωσιμότητα. Η επίτευξη του στόχου αυτού περιπλέκεται από ορισμένους παράγοντες οι οποίοι συνέβαλαν πρόσφατα στη διαμόρφωση της κατάστασης που επικρατεί παγκοσμίως στον κλάδο των γεωργικών προϊόντων και ειδών διατροφής. Οι διακυμάνσεις των τιμών των βασικών γεωργικών προϊόντων, η χρηματιστικοποίηση του γεωργικού τομέα, η αυξανόμενη χρήση των γεωργικών προϊόντων για την παραγωγή ενέργειας και οι επιπτώσεις της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης αποτελούν σοβαρά εμπόδια τα οποία παρακωλύουν την ανάπτυξη νέων, πιο παραγωγικών και βιώσιμων, γεωργικών πρακτικών. Επ' αυτού, η ΕΟΚΕ αναγνωρίζει τη σημασία της έρευνας και της καινοτομίας και θεωρεί επομένως ότι η ΕΣΚ για τη «γεωργική παραγωγικότητα και βιωσιμότητα» μπορεί να έχει αξιοσημείωτη συμβολή στην προσπάθεια αντιμετώπισης αυτής της πρόκλησης που είναι ζωτικής σημασίας για το μέλλον της ευρωπαϊκής γεωργίας.

4.3 Η ΕΟΚΕ τονίζει ότι οι επιδόσεις, από πλευράς ανταγωνιστικότητας, ολόκληρου του ευρωπαϊκού συστήματος γεωργικών προϊόντων και ειδών διατροφής επηρεάζονται καθοριστικά από τη συμβολή των κλάδων της βιομηχανικής μεταποίησης και της εμπορίας ειδών διατροφής. Ως εκ τούτου, η ΕΟΚΕ προτρέπει την Επιτροπή να μην υποτιμήσει τη συμβολή που έχουν οι εισαγωγές γεωργικών πρώτων υλών στη διαμόρφωση των οικονομικών αποτελεσμάτων του ευρωπαϊκού κλάδου γεωργικών προϊόντων και ειδών διατροφής. Η στρατηγική που προωθείται στο πλαίσιο της ΕΣΚ για τη «γεωργική παραγωγικότητα και βιωσιμότητα» πρέπει λοιπόν να δώσει τη δέουσα προσοχή στον στόχο της ενίσχυσης και της σταθεροποίησης του κλάδου της ευρωπαϊκής βιομηχανικής μεταποίησης. Μόνο με την ενδεδειγμένη ενοποίηση των διαφόρων κρίκων της αλυσίδας των γεωργικών προϊόντων και ειδών διατροφής είναι όντως δυνατό να εξασφαλιστεί ταυτόχρονα η αύξηση της προσφοράς ευρωπαϊκών γεωργικών προϊόντων, η κατάλληλη αξιοποίησή τους, καθώς και η ασφαλής πρόσβαση στην αγορά των προϊόντων της ευρωπαϊκής πρωτογενούς παραγωγής.

4.4 Η ΕΟΚΕ επισημαίνει ότι η Επιτροπή δεν προτείνει, στην ανακοίνωσή της, κάποιον ορισμό της γεωργικής παραγωγικότητας. Οποιοσδήποτε προβληματισμός σχετικά με την έννοια της παραγωγικότητας στον τομέα της γεωργίας θα πρέπει να βασίζεται απαραίτητα σε έναν κοινά αποδεκτό ορισμό της γεωργικής παραγωγής. Η ΕΟΚΕ έχει, σε διάφορες γνωμοδοτήσεις της⁽⁹⁾, εξάρει τη σημασία της προσπάσις του ευρωπαϊκού γεωργικού προτύπου (ΕΠΠ), υπενθυμίζοντας ότι ο πληθυσμός της ΕΕ ανησυχεί σχετικά με τις διάφορες λειτουργίες που επιτελεί η γεωργία (παραγωγή τροφίμων και ινών· προστασία του περιβάλλοντος και ανάπτυξη της υπαίθρου· συμβολή στη βιωσιμότητα των αγροτικών περιοχών· ισόρροπη εδαφική ανάπτυξη· ποιότητα των τροφίμων· και καλή διαβίωση των ζώων). Κατά συνέπεια, η ΕΟΚΕ είναι της γνώμης ότι οποιαδήποτε προσπάθεια αποβλέπει στην προώθηση ή στη βελτίωση της παραγωγικότητας της γεωργίας θα πρέπει να εστιάζεται στον στόχο της ανάπτυξης του πολυλειτουργικού χαρακτήρα της γεωργίας, προάγοντας την ισόρροπη ανάπτυξη του εν λόγω τομέα και μη παραβλέποντας κανένα από τα αποτελέσματα που αποφέρει το ΕΠΠ.

4.5 Κατά την άποψη της ΕΟΚΕ, στην έννοια της γεωργικής παραγωγικότητας θα πρέπει επίσης να προβάλλεται η συμβολή

διαφόρων συντελεστών παραγωγής. Είναι γεγονός ότι πολυάριθμες αναλύσεις της γεωργικής παραγωγικότητας τείνουν να αναδεικνύουν μόνο τη συμβολή των τεχνικών συντελεστών (έδαφος, νερό, λιπάσματα, φυτοφάρμακα, σπόροι για σπορά), παραλείποντας να επισημάνουν την πρωταρχική συμβολή του ανθρώπινου παράγοντα ιδίως όσον αφορά την παραγωγή προϊόντων υψηλής ποιότητας. Ως εκ τούτου, η ΕΟΚΕ θεωρεί αδύνατο να διαμορφωθεί μια στρατηγική εστιασμένη στην προώθηση και στην ανάπτυξη της γεωργικής παραγωγικότητας χωρίς συγχρόνως να αναληφθούν ενδεδειγμένες δράσεις (π.χ. στον τομέα της κατάρτισης και της ασφάλειας) για τη βελτίωση της ποιότητας της γεωργικής εργασίας.

4.6 Ενόψει της εφαρμογής της ΕΣΚ για τη γεωργική παραγωγικότητα και βιωσιμότητα, η ΕΟΚΕ κρίνει σκόπιμη την προώθηση προβληματισμού σχετικά με την έννοια της βιωσιμότητας, με σκοπό τη συνεκτίμηση τόσο των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του ΕΠΠ όσο και των εξελίξεων και των προκλήσεων που χαρακτηρίζουν το παγκόσμιο σκηνικό. Όσον αφορά τη σχέση μεταξύ γεωργίας και βιωσιμότητας, η ΕΟΚΕ επιθυμεί να τονίσει πρωτίστως τη συμβολή της πολυλειτουργικότητας στην επίτευξη του εν λόγω στόχου. Εν προκειμένω, η ΕΟΚΕ θεωρεί σκόπιμο να επισημάνει ότι η πολυλειτουργικότητα αποτελεί ιδιαίτερο εγγενές χαρακτηριστικό της γεωργίας και, συνεπώς, χρήζει διαφύλαξης και περαιτέρω προβολής, έχοντας ως παράλληλο μέλημα την προαγωγή της βιώσιμης ανάπτυξης.

4.7 Η ΕΟΚΕ υπενθυμίζει την αξιοσημείωτη πρόοδο που επιτεύχθηκε στον ευρωπαϊκό γεωργικό τομέα έναντι των τριών συνιστωσών της βιώσιμης ανάπτυξης (οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής). Η ΕΟΚΕ επισημαίνει, ωστόσο, ότι η βιώσιμη ανάπτυξη δεν μπορεί να διασφαλιστεί χωρίς να επιδειχθεί η δέουσα προσοχή στη θεσμική διάσταση της βιωσιμότητας και δίδει, ως εκ τούτου, έμφαση στην ανάγκη προώθησης –μεταξύ άλλων, και μέσω των δράσεων της ΕΣΚ για τη γεωργική παραγωγικότητα και βιωσιμότητα – του ενδεδειγμένου βαθμού συμμετοχής και ανάμειξης του συνόλου των ενδιαφερομένων φορέων του γεωργικού τομέα, με σκοπό να μεγιστοποιηθεί η δυναμική συμβολή του ΕΠΠ στην επίτευξη του στόχου της βιώσιμης ανάπτυξης.

4.8 Η ΕΟΚΕ επιδοκιμάζει την επιλογή της Επιτροπής να υποδείξει τη βιωσιμότητα του τομέα της γεωργίας ως έναν από τους πρωταρχικούς στόχους της ΕΣΚ. Ωστόσο, η ΕΟΚΕ θεωρεί αναγκαία την προώθηση προβληματισμού σχετικά με τον δείκτη που προτείνει η Επιτροπή για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των δράσεων της ΕΣΚ από την άποψη της βιωσιμότητας. Η ΕΟΚΕ, παρότι αναγνωρίζει τη σημαντική συμβολή που μπορεί να έχει η ικανοποιητική λειτουργικότητα του εδάφους για την επίτευξη βιωσιμότητας, εκτιμά ότι απαιτείται να μην παραμεληθεί η χρήση και άλλων δεικτών επίδοσης οι οποίοι είναι σε θέση να αναδείξουν τη δυναμική συμβολή ορισμένων γεωργικών πρακτικών, ιδίως όσον αφορά τη διατήρηση των φυσικών πόρων.

4.9 Η ΕΟΚΕ θεωρεί εν κατακλείδι ενδεδειγμένο να επιδιωχθεί η περαιτέρω εμφάνιση της έννοιας της καινοτομίας στη γεωργία, προκειμένου να καταστεί δυνατή η ανάπτυξη και συνεκτίμηση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του ΕΠΠ. Μεταξύ της δεκαετίας του '60 και της δεκαετίας του '80, αλλά και χάρη στις καινοτομίες που επέφερε η Πράσινη Επανάσταση, η γεωργική παραγωγή αυξήθηκε σημαντικά. Ωστόσο, η εν λόγω βελτίωση της παραγωγικότητας πραγματοποιήθηκε εις βάρος της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας της γεωργίας, με ολοένα και πιο εκτεταμένη χρήση χημικών προϊόντων (λιπασμάτων, ζιζανιοκτόνων και παρασιτοκτόνων) και

⁽⁹⁾ Γνωμοδότηση της ΕΟΚΕ με θέμα *Η μεταρρύθμιση της ΚΓΠ το 2013* (ΕΕ C 354 της 28.12.2010, σ. 35-42), γνωμοδότηση της ΕΟΚΕ με θέμα *Η ΚΓΠ με χρονικό ορίζοντα το 2020* (ΕΕ C 191 της 29.06.2012 σ. 116-129), και γνωμοδότηση της ΕΟΚΕ με θέμα *Το μέλλον της ΚΓΠ* (ΕΕ C 132 της 3.5.2011, σ. 63-70).

καυσίμων για μηχανοκίνητες εργασίες. Αν και η ΕΟΚΕ είναι πεπεισμένη ότι η επιστημονική ασφάλεια αποτελεί θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα, θεωρεί ότι η Πράσινη Επανάσταση δεν συνιστά ενδεχόμενο πρότυπο για τη μελλοντική αντιμετώπιση αυτής της ζωτικής σημασίας παγκόσμιας πρόκλησης. Υπό αυτό το πρίσμα, οι καινοτόμες διαδικασίες στον τομέα της γεωργίας θα πρέπει να αποσκοπούν στην υποστήριξη μιας συνεκτικής αναπτυξιακής στρατηγικής στον εν λόγω τομέα, επιδιώκοντας την αποτελεσματική χρήση όλων των συντελεστών παραγωγής (έδαφος, νερό, εργατικό δυναμικό, ενέργεια) και την προώθηση των ποιοτικών προϊόντων, με απώτερο σκοπό την ενδυνάμωση του πολυλειτουργικού χαρακτήρα της γεωργίας.

4.10 Η ΕΟΚΕ είναι σθεναρός υποστηρικτής της άποψης ότι η προβολή και η προάσπιση του ΕΓΠ έχουν μείζονα σημασία. Ο πολυλειτουργικός χαρακτήρας της γεωργίας θα πρέπει πράγματι να τύχει αναγνώρισης, δίδοντας έμφαση στη συμβολή που μπορεί να προσφέρει για την επίτευξη του στόχου που συνίσταται στη διασφάλιση βιώσιμης ανάπτυξης. Η εν λόγω διεύρυνση των ρόλων και των καθηκόντων της γεωργίας καθιστά επιβεβλημένη την επανεξέταση των καινοτόμων στρατηγικών που προορίζονται για τον συγκεκριμένο τομέα. Η ΕΟΚΕ θεωρεί όντως αναγκαίο τον επαναπροσδιορισμό των ορίων και των πεδίων παρέμβασης, υπό το πρίσμα υπενθυμίζοντας της αυξανόμενης αλληλεπίδρασης μεταξύ της γεωργίας και άλλων τομέων παραγωγής. Ως εκ τούτου, οι στρατηγικές καινοτόμων παρεμβάσεων θα πρέπει να έχουν όλο και λιγότερο τομεακό χαρακτήρα και να στρέφονται όλο και περισσότερο προς αυτό το σύνολο δραστηριοτήτων που είναι γνωστές με την ονομασία «βιοοικονομία».

4.11 Η ΕΟΚΕ καλεί την Επιτροπή να μην παραβλέψει καμία μορφή καινοτομίας η οποία υπάρχει περίπτωση να μπορεί να εφαρμοστεί στον τομέα της γεωργίας. Εν προκειμένω –και χωρίς να υποτιμά τη σημασία που έχει η παροχή επαρκούς στήριξης για την ανάπτυξη και τη διάδοση της καινοτομίας στις διαδικασίες που ακολουθούνται στη γεωργία– η ΕΟΚΕ ζητά να επιδειχθεί περισσότερη προσοχή στις καινοτομίες που δύνανται να τεθούν σε εφαρμογή κατά τα στάδια της εμπορίας, στις καινοτομίες που σχετίζονται με την πειραματική δοκιμή νέων μορφών οργάνωσης των επιχειρήσεων, καθώς και στις καινοτομίες που αποσκοπούν στη βελτιστοποίηση των σχέσεων μεταξύ των φορέων του κλάδου γεωργικών προϊόντων και ειδών διατροφής τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

4.12 Όσον αφορά τις καινοτομίες σε επίπεδο προϊόντων, η ΕΟΚΕ υπενθυμίζει το αυξανόμενο ενδιαφέρον που εκδηλώθηκε από ιδιωτικούς φορείς για την ανάπτυξη, τη διάδοση και την εμπορία «λειτουργικών τροφίμων». Η ΕΟΚΕ, χωρίς να υποτιμά τη σημασία αυτών των νέου τύπου προϊόντων για την οικονομία και την υγεία, τονίζει την ανάγκη υποστήριξης καινοτόμων διαδικασιών παραγωγής οι οποίες –λειτουργώντας συμπληρωματικά προς την ιδιωτική πρωτοβουλία– συνεκτιμούν περισσότερο την ανάγκη εξασφάλισης σημαντικού οφέλους για το σύνολο της κοινωνίας.

4.13 Η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι η Επιτροπή έχει εναποθέσει τεράστιες φιλοδοξίες στους στόχους της ΕΣΚ για τη γεωργική παραγωγικότητα και βιωσιμότητα. Κατά την άποψη της ΕΟΚΕ, προκειμένου να στεφθεί η εν λόγω πρωτοβουλία από τη μεγαλύτερη δυνατή επιτυχία, απαιτείται η διασφάλιση της μέγιστης συνέργειας μεταξύ της ΕΣΚ για τη γεωργική παραγωγικότητα και βιωσιμότητα και των διαφόρων πολιτικών της ΕΕ (όσον αφορά τις επιχειρήσεις: τη δράση για το κλίμα· τις διατομεακές πολιτικές· την οικονομία, τα

δημόσια οικονομικά και τη φορολογία· την απασχόληση και τα κοινωνικά δικαιώματα· την ενέργεια και τους φυσικούς πόρους· το περιβάλλον· τους καταναλωτές και την υγεία· τις εξωτερικές σχέσεις και τις εξωτερικές υποθέσεις· τις περιφέρειες και την τοπική ανάπτυξη· την επιστήμη και την τεχνολογία). Εν προκειμένω, ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να επιδειχθεί στη διασφάλιση της συνοχής μεταξύ της πρωτοβουλίας ΕΣΚ, αφενός, και του περιεχομένου και των μέσων της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής, αφετέρου.

4.14 Η ΕΟΚΕ θεωρεί σημαντικό να επισημανθεί ο δυνητικός αντίκτυπος των εμπορικών επιλογών που πραγματοποιεί η ΕΕ στο πλαίσιο των εμπορικών πολιτικών της ΕΕ για τις παραγωγικές επιδόσεις των διαφόρων γεωργικών κλάδων. Παραδείγματος χάρι, η επιλογή της ΕΕ για τον περιορισμό της παρεχόμενης στήριξης στις καλλιέργειες πρωτεϊνούχων φυτών έπληξε την ανταγωνιστικότητα των ευρωπαϊκών φορέων του συγκεκριμένου κλάδου. Κατά την άποψη της ΕΟΚΕ, η περίπτωση αυτή καταδεικνύει το γεγονός ότι η βελτίωση της παραγωγικότητας ορισμένων γεωργικών κλάδων δεν εξαρτάται αποκλειστικά και μόνο από την αύξηση των πόρων που διατίθενται στον εκάστοτε κλάδο, αλλά μπορεί επίσης να επιτευχθεί μέσω της υιοθέτησης αποτελεσματικών εμπορικών μέτρων. Ως προς τούτο, κρίνεται σκόπιμο να τονιστεί ότι κάθε πολιτική που αποσκοπεί στην αύξηση της γεωργικής παραγωγικότητας οφείλει –έχοντας ως στόχο τη διασφάλιση της κερδοφορίας των γεωργών– να συνδυάζεται με δράσεις ικανές να εξασφαλίσουν την απαιτούμενη πρόσβαση στην αγορά για τις αυξημένες ποσότητες των παραγόμενων γεωργικών προϊόντων.

4.15 Η ΕΟΚΕ υπενθυμίζει ότι τόσο ο πλανήτης στο σύνολό του όσο και οι μεμονωμένες χώρες έχουν ωφεληθεί τα μέγιστα από την αύξηση της γεωργικής παραγωγικότητας. Τα οφέλη αυτά μπορούν να αποδοθούν σε μεγάλο βαθμό στην τεχνολογική πρόοδο που επιτεύχθηκε χάρη στις δημόσιες επενδύσεις για έρευνα και ανάπτυξη που πραγματοποιήθηκαν στον τομέα της γεωργίας. Από τις διαθέσιμες εμπειρικές ενδείξεις προκύπτει, ωστόσο, ότι τα οφέλη υπερέβησαν κατά πολύ το κόστος. Η ΕΟΚΕ είναι της γνώμης ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να συνεχίσει να διασφαλίζει ικανοποιητικό επίπεδο δημοσίων παρεμβάσεων για την προώθηση της καινοτομίας στη γεωργία. Εν προκειμένω, η ΕΟΚΕ κρίνει αναγκαία τη βελτίωση του συντονισμού μεταξύ των πολιτικών έρευνας, υπό τη στενή έννοια του όρου, και των γεωργικών πολιτικών προς όφελος της καινοτομίας, με ιδιαίτερη αναφορά σε εκείνες που χρηματοδοτούνται από την ΚΓΠ. Η συμβολή τόσο των αποσυνδεδεμένων από την παραγωγή άμεσων ενισχύσεων στο πλαίσιο του πρώτου πυλώνα όσο και των διαρθρωτικών μέτρων αγροτικής ανάπτυξης με σκοπό τη διάδοση της τεχνολογικής προόδου χρήζει επίσης βελτίωσης.

4.16 Η ΕΟΚΕ επισημαίνει ότι η συζήτηση σχετικά με την ΕΣΚ για τη γεωργική παραγωγικότητα και βιωσιμότητα πραγματοποιείται παράλληλα με τη συζήτηση για το νέο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μέχρι στιγμής, το ύψος των πόρων που προτίθεται να διαθέσει η ΕΕ για την υλοποίηση των διαφόρων πολιτικών της παραμένει αβέβαιο. Η ΕΟΚΕ θεωρεί σημαντικό να διασφαλιστεί η ΕΕ, σύμφωνα και με τους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», τη δέουσα υποστήριξη των προγραμμάτων έρευνας και καινοτομίας που αναλαμβάνονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Όσον αφορά τον τομέα της γεωργίας, η ΕΟΚΕ αιτείται τουλάχιστον την εξασφάλιση του κονδυλίου των 5,1 δισεκατομμυρίων ευρώ που προβλέπεται ρητά για την έρευνα και την καινοτομία στον τομέα της γεωργίας στο πλαίσιο του ΠΔΠ για την περίοδο 2014-2020.

5. Ειδικές παρατηρήσεις

5.1 Η ΕΟΚΕ επικροτεί μεν την προσπάθεια που καταβάλλει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με σκοπό τη θεσμοθέτηση μια νέας μορφής διακυβέρνησης για την υλοποίηση διαδικασιών καινοτομίας, αλλά αιτείται την παροχή διευκρινίσεων σχετικά με τα κριτήρια που θα χρησιμοποιηθούν για τον καθορισμό της σύνθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου το οποίο θα είναι αρμόδιο για την κατάρτιση του πολυετούς στρατηγικού προγράμματος εργασίας της ΕΣΚ.

5.2 Η ΕΟΚΕ θεωρεί σημαντική τη διασφάλιση της μέγιστης δυνατής συνέργειας μεταξύ της ΕΣΚ για τη γεωργική παραγωγικότητα και βιωσιμότητα και των υπολοίπων πρωτοβουλιών που έχουν μέχρι στιγμής αναληφθεί από την Επιτροπή για την προώθηση της καινοτομίας στον εν λόγω τομέα (Μόνιμη Επιτροπή Γεωργικής Έρευνας (ΜΕΓΕ), προγράμματα ERA-NET και Ευρωπαϊκές Τεχνολογικές Πλατφόρμες). Η ΕΟΚΕ έχει ήδη επισημάνει κατά το παρελθόν⁽¹⁰⁾ την προστιθέμενη αξία και τα οφέλη που συνεπάγεται ο κοινός προγραμματισμός στον τομέα της γεωργικής έρευνας από πλευράς αντικτύπου στην ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα. Η ΕΟΚΕ ζητά επίσης διευκρινίσεις όσον αφορά τα μέτρα που πρόκειται να ληφθούν για την επίτευξη του συντονισμού και της συνέργειας μεταξύ της ΕΣΚ για τη γεωργική παραγωγικότητα και βιωσιμότητα και των άλλων ΕΣΚ για τις πρώτες ύλες και το νερό.

5.3 Η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι το πλαίσιο που τίθεται από την Επιτροπή όσον αφορά την ΕΣΚ για τη γεωργική παραγωγικότητα και βιωσιμότητα είναι υπερβολικά φιλόδοξο. Η ΕΟΚΕ είναι της γνώμης ότι η προσέγγιση «από κάτω προς τα πάνω» που προτείνεται για τη λειτουργία των επιχειρησιακών ομάδων πρέπει να εκληφθεί ως θετική καινοτομία. Παράλληλα, η ΕΟΚΕ προτείνει να εξεταστούν οι δυσκολίες και τα προβλήματα που θα μπορούσαν να ανακύψουν ως προς τη διακυβέρνηση κατά την εφαρμογή της νέας στρατηγικής για την ΕΣΚ. Κατά την άποψη της ΕΟΚΕ η προσέγγιση που υιοθετείται στο πλαίσιο της ΕΣΚ θα αποφέρει θετικά αποτελέσματα μόνον εάν οι επιχειρησιακές ομάδες αποδείξουν έμπρακτα ότι είναι σε θέση να δρομολογήσουν αναπτυξιακές διαδικασίες με μετρήσιμους στόχους αντί της προώθησης νέων εταιρικών σχέσεων εστιασμένων απλώς και μόνο στην αναζήτηση δημόσιας χρηματοδότησης.

5.4 Η ΕΟΚΕ θεωρεί αναγκαίο να διασφαλιστεί ότι η εφαρμογή της προσέγγισης που υιοθετείται στο πλαίσιο της ΕΣΚ δεν θα δημιουργήσει πρόσθετες δυσκολίες και επιπλοκές εις βάρος των φορέων που θα συμμετέχουν ενδεχομένως στις επιχειρησιακές ομάδες. Ειδικότερα, η ΕΟΚΕ επισημαίνει ότι η ενεργοποίηση της πρωτοβουλίας για την ΕΣΚ ενδέχεται να επιβαρύνει με διοικητικές δαπάνες τις διαχειριστικές αρχές και τους οργανισμούς πληρωμής που συμμετέχουν στις διαδικασίες επιλογής, πληρωμής, παρακολούθησης και ελέγχου των δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την εφαρμογή της προσέγγισης που υιοθετείται στο πλαίσιο της ΕΣΚ. Η ΕΟΚΕ είναι της γνώμης ότι αυτό το ενδεχόμενο κινδυνεύει να εξασθενήσει την προστιθέμενη αξία της πρωτοβουλίας για την ΕΣΚ, ακόμη και όσον αφορά τη σχέση κόστους-οφέλους.

5.5 Η ΕΟΚΕ εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι, κατά την εφαρμογή της ΕΣΚ για τη γεωργική παραγωγικότητα και βιωσιμότητα, η Επιτροπή υιοθετεί τη συστημική προσέγγιση που προτείνεται από την Παγκόσμια Τράπεζα στο πλαίσιο του συστήματος Γεωργικής Καινοτομίας (Agricultural Innovation System – AIS), με σκοπό τη δημιουργία ενός δικτύου οργανώσεων επιχειρήσεων και ιδιωτών για την προώθηση στην αγορά νέων προϊόντων,

νέων διαδικασιών και νέων μορφών οργάνωσης, σε συνεργασία με τους θεσμικούς φορείς και σε συνάρτηση με τις πολιτικές που επηρεάζουν τον τρόπο κατά τον οποίο οι διάφοροι συντελεστές αλληλεπιδρούν, μοιράζονται, αποκτούν πρόσβαση, ανταλλάσσουν και αξιοποιούν τις διαθέσιμες γνώσεις. Η προσέγγιση αυτή καταδεικνύει τη σημασία της ύπαρξης ενδιάμεσων παραγόντων για τη σύνδεση των διαφόρων φορέων που συμμετέχουν στις διαδικασίες της καινοτομίας. Κατά την άποψη της ΕΟΚΕ, ο αντίκτυπος της ΕΣΚ για τη γεωργική παραγωγικότητα και βιωσιμότητα εξαρτάται επομένως από την ενεργό συμμετοχή παραγόντων καινοτομίας (innovation brokers) ικανών να συμβάλουν στην ανάπτυξη και εδραίωση σχέσεων συνεργασίας στον τομέα της καινοτομίας μεταξύ πολυάριθμων και διαφορετικών φορέων.

5.6 Η ΕΟΚΕ συμφωνεί με την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που αποσκοπεί στη διασφάλιση του ενδεδειγμένου συντονισμού των διαφόρων επιχειρησιακών ομάδων των ΕΣΚ για τη γεωργική παραγωγικότητα και βιωσιμότητα, μέσω της σύστασης δικτύου των ΕΣΚ υπό την αιγίδα ευρωπαϊκού Δικτύου Αγροτικής Ανάπτυξης. Εν προκειμένω, η ΕΟΚΕ αιτείται περαιτέρω διευκρινίσεις σχετικά με τα έμπρακτα μέτρα που προτίθεται να εφαρμόσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με σκοπό τη δέουσα προετοιμασία του ευρωπαϊκού Δικτύου Αγροτικής Ανάπτυξης για την ανάληψη αυτής της νέας αποστολής, ιδίως όσον αφορά τις δράσεις που προορίζονται για την επιμόρφωση του προσωπικού ενόψει της απόκτησης των απαιτούμενων ικανοτήτων και δεξιοτήτων.

5.7 Οι νέες παγκόσμιες προκλήσεις (ελευθέρωση των αγορών-αύξηση του πληθυσμού· και σπανιότητα των φυσικών πόρων) επιβάλλουν την επίδειξη μεγαλύτερης προσοχής στο ζήτημα της καινοτομίας στον τομέα της γεωργίας. Τα διαθέσιμα στοιχεία καταδεικνύουν την ύπαρξη προβλημάτων που σχετίζονται με την –βραδυτερη από την αρχικά προσδοκώμενη– ταχύτητα της καινοτομίας και με την υπερίσχυση των παραδοσιακών μορφών καινοτομίας –ιδίως από πλευράς μηχανικής και ποικιλίας– έναντι εκείνων που αφορούν τις νέες αγορές, την απευθείας μεταποίηση, τις νέες τεχνικές καλλιέργειας και τις πιστοποιήσεις. Η ΕΟΚΕ είναι της γνώμης ότι η ΕΣΚ για τη γεωργική παραγωγικότητα και βιωσιμότητα αποτελεί σημαντική συμβολή για την προώθηση της καινοτομίας στον τομέα της γεωργίας, μέσω της δικτύωσης των ενδιαφερομένων φορέων και της διασύνδεσης των τόπων επινόησης της καινοτομίας με τους τόπους υλοποίησής της.

5.8 Η ΕΟΚΕ υπενθυμίζει ότι η τάση επιδίωξης καινοτομιών στον τομέα της γεωργίας επηρεάζεται επίσης από τα ατομικά χαρακτηριστικά των επιχειρηματιών και των οικογενειών τους, από τις διαρθρωτικές ιδιαιτερότητες των επιχειρήσεων, από τις συνθήκες που επικρατούν στην αγορά, καθώς και από το γενικό (πολιτισμικό και θεσμικό) πλαίσιο εντός του οποίου δραστηριοποιούνται οι επιχειρήσεις. Ως εκ τούτου, η ΕΟΚΕ εκλαμβάνει ως ζήτημα προτεραιότητας τον συνδυασμό των πρωτοβουλιών των επιχειρησιακών ομάδων των ΕΣΚ με την ανάληψη δράσεων στον τομέα της διαδοχής των γενών, της τεχνικής βοήθειας, της επιμόρφωσης, ιδιαίτερα για τους νέους γεωργούς, με την υποστήριξη διαρθρωτικών επενδύσεων, με την προώθηση και την προβολή των γεωργικών προϊόντων, με την διάνοιξη νέων προοπτικών στις αγορές (όπως π.χ. οι βραχείες αλυσίδες εφοδιασμού), καθώς και με τη διαφοροποίηση του εισοδήματος των επιχειρήσεων μέσω της κατά προτεραιότητα πρόσβασης στους πόρους των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης.

⁽¹⁰⁾ Γνωμοδότηση της ΕΟΚΕ με θέμα *γεωργική έρευνα* (EE C 128 της 18.5.2010, σ. 107, σημείο 1.3).

5.9 Η ΕΟΚΕ επισημαίνει ότι, κατά τον προγραμματισμό της αγροτικής ανάπτυξης για την περίοδο 2007-2013, εισήχθη ένα νέο μέτρο με σκοπό την προώθηση δράσεων επικεντρωμένων στη «συνεργασία για την ανάπτυξη νέων προϊόντων, επεξεργασιών και τεχνολογιών στον τομέα της γεωργίας και των τροφίμων και στον δασοκομικό τομέα»⁽¹⁾. Η ΕΟΚΕ θεωρεί ενδεδειγμένη τη διασφάλιση του συντονισμού και της συνέργειας μεταξύ των δράσεων της ΕΣΚ για τη γεωργική παραγωγικότητα και βιωσιμότητα και των

πρωτοβουλιών που έχουν ήδη αναληφθεί στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης. Προς το σκοπό αυτό, κρίνεται σκόπιμη η ενδελεχής εξέταση –με τη βοήθεια των αποτελεσμάτων των ενδιάμεσων αξιολογήσεων των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης– των ισχυρών και των αδύνατων σημείων που διαπιστώθηκαν έως τώρα κατά την υλοποίηση των σχεδίων συνεργασίας, με στόχο τη συνεκτίμησή τους κατά τον προγραμματισμό της απτής εφαρμογής των δράσεων της ΕΣΚ για τη γεωργική παραγωγικότητα και βιωσιμότητα.

Βρυξέλλες, 12 Δεκεμβρίου 2012.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Staffan NILSSON

⁽¹⁾ Άρθρο 29 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ).